

Aan:
de minister van Economische Zaken,
de heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK 's-GRAVENHAGE

Assen, 11 juli 2017
Ons kenmerk 28/4.2/2017001363
Behandeld door [REDACTED]
Uw kenmerk DGETM-EO/17065303
Onderwerp: Advies winningsplan Eesveen

Geachte heer Kamp,

Bij brief van 4 mei 2017 hebt u ons gevraagd advies uit te brengen over het winningsplan Eesveen van Vermilion Energy Netherlands BV (Vermilion). U betreft dit advies bij uw instemmingsbesluit. Hieronder treft u ons advies aan.

Het gasveld Eesveen betreft een veld van beperkte omvang. Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) stelt in haar advies dat de mogelijke gevolgen van de gaswinning van een zodanige aard zijn, dat geen aanvullende maatregelen nodig zijn. Wij kunnen hiermee instemmen. Wel hebben wij nog enkele aanvullende adviezen. Bij het opstellen van ons advies hebben wij samengewerkt met de andere adviserende overheden: gemeente Westerveld, gemeente Steenwijkerland, provincie Overijssel en waterschap Drents Overijsselse Delta.

Update van de seismische risicoanalyse en het winningsplan

Wij adviseren u:

1. aan uw instemmingsbesluit voor deze winning de voorwaarde te verbinden dat Vermilion binnen één maand na het aflopen van de testperiode rapporteert over de door de boring Eesveen-02 aangetroffen hoeveelheid koolwaterstoffen en de eigenschappen van het voorkomen en deze rapportage ter goedkeuring voorlegt aan SodM. Indien het gasvolume of de eigenschappen van het voorkomen sterk afwijken van de prognoses, dient een nieuw winningsplan te worden ingediend.

Toelichting

Vanwege het feit dat er sprake is van een exploratieboring, is er nog veel onzekerheid over de omvang van de mogelijk aan te treffen gasvoorraad en van de eigenschappen van het voorkomen. Er dient een vernieuwing van het winningsplan te komen in het geval er meer gas aangetroffen wordt dan in het huidige winningsplan staat (en waarvan is uitgegaan bij de bodemdalings- en seismische risicoanalyse) of in het geval dat de eigenschappen van het voorkomen sterk blijken af te wijken van de thans verwachte eigenschappen.

Bodemdaling

Wij adviseren u:

1. in aanvulling op de bodemdalingsprognose voor individuele gasvelden een regionale overzichtskaart op te laten nemen in winningsplannen, met de cumulatieve bodemdaling ten gevolge van alle gaswinningsactiviteiten in dat gebied. In geval er sprake is van overige mijnbouwactiviteiten in die regio die ook effect op de bodembeweging kunnen hebben, zoals zoutwinning en injectie van productiewater, dienen die eveneens opgenomen te worden in de overzichtskaart;
2. voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het meetplan voor deze winning dit meetplan beschikbaar te stellen aan betrokken adviserende partijen;
3. in uw instemmingsbesluit voor dit winningsplan de voorwaarde op te nemen dat de betrokken adviserende partijen tijdig op de hoogte worden gesteld wanneer bodemdaling als gevolg van deze gaswinning niet binnen de in het winningsplan aangegeven grenzen verloopt, zodat zij hierop kunnen anticiperen.

Toelichting

1. De bodemdaling ten gevolge van de gaswinning uit het voorkomen Eesveen zal naar verwachting klein zijn en veel geringer dan de autonome bodemdaling. In het gebied bevinden zich echter meerdere kleine gaswinningsplannen, met elk een eigen winningsplan waar decentrale overheden afzonderlijk over kunnen adviseren. Het totaaloverzicht van het effect van alle winningen bij elkaar ontbreekt. Dit is vooral van belang waar bodemdalingskomsten elkaar overlappen of vlak naast elkaar liggen. Een dergelijke aanvulling zal de advisering ten goede komen en meer duidelijkheid verschaffen voor de inwoners. Hetzelfde geldt voor extra bodemdaling ten gevolge van andere mijnbouwactiviteiten in een regio.
2. Wij vinden het van groot belang dat gedurende de winning (en de periode daarna) wordt gemonitord of de werkelijke bodemdaling overeen blijft komen met de verwachte maximale bodemdaling van 1 cm. Dit is van belang voor het reguleren van grond- en oppervlaktewaterstanden die passen bij de gebruiksfuncties in het gebied. Daarnaast ligt langs de Steenwijker Aa (en zijbeken) in totaal ongeveer 20 km waterkering die cruciaal is in het tegengaan van wateroverlast op de direct aanliggende gronden. Deze keringen zorgen ervoor dat waterstanden worden gekeerd die optreden met een kans van eens per tien jaar tot eens per honderd jaar. Significante verlaging van deze keringen leidt tot structurele verhoging van de kans op wateroverlast in de omgeving.
3. In verband met mogelijke aanpassingen aan waterkundige werken vinden wij het van groot belang dat gedurende de winning (en de periode daarna) wordt gemonitord of de werkelijke bodemdaling overeenkomt met de verwachte maximale bodemdaling van 1 cm.

Leesbaarheid van het winningsplan

Wij adviseren u:

1. in het vervolg in winningsplannen een lijst op te laten nemen met definities van geologische/technische termen die in het winningsplan gebruikt worden;
2. kaarten, profielen en dergelijke op duidelijk leesbaar A4-formaat en/of shape files aanvullend toe te laten voegen als appendix bij winningsplannen;
3. onderliggende rapportages, berekeningen en vergunningen die in het winningsplan genoemd worden beschikbaar te stellen voor alle adviserende partijen;
4. gezamenlijk met regionale en lokale partijen de mogelijke verbeterpunten met betrekking tot winningsplannen en de daarbij horende procedure te evalueren.

Toelichting

Het volgens de nieuwe standaard geschreven winningsplan Eesveen is goed leesbaar. De voorgestelde aanvullingen kunnen de leesbaarheid van winningsplannen en het begrip van een plan verder verbeteren. De voorgestelde evaluatie kan hier eveneens aan bijdragen.

Verder maken wij van de gelegenheid gebruik te wijzen op het feit dat gaswinning een zeer beladen onderwerp is geworden in Noord-Nederland. Door aanvankelijke onderschatting van de effecten van de winning uit het Groningenveld, is het inmiddels lastig communiceren met inwoners over mijnbouwrisico's. Mensen maken zich zorgen of de effecten juist ingeschat worden en iedereen heeft daarbij zijn eigen beelden ontwikkeld. Daarom vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Lusten en lastenverdeling

Gaswinning kan gepaard gaan met nadelige gevolgen voor inwoners door hinder, overlast en schade aan eigendommen. Wij adviseren u:

1. zorg te dragen voor een evenredige en acceptabele verdeling van lusten en lasten bij mijnbouwactiviteiten, waarbij het zeer gewenst is dat u aangeeft hoe baten terugvloeien naar het gebied;
2. een dergelijke regeling met spoed te implementeren.

Toelichting

Gaswinning zal in Nederland nog jarenlang plaatsvinden en inwoners zullen hier last van ondervinden. Inwoners staan veelal afwijzend en wantrouwend tegenover plannen voor gebruik van de ondergrond. De lokale inwoners vinden dat zij de lasten dragen voor het belang van Nederland als geheel. Mijnbouwactiviteiten brengen met zich mee dat er in zekere mate regionale of lokale belasting is. Schade wordt in principe vergoed, maar inwoners ervaren extra ongemak waar zij niet om hebben gevraagd en waar niets tegenover staat. Het belang van mijnbouwactiviteiten voor de Nederlandse samenleving is evident. Het gebruik van de ondergrond zal ook in de toekomst een grote rol spelen bij onze verder te verduurzamen energievoorziening. Voor het ook in de toekomst gebruiken van de ondergrond is van belang dat er een goede verdeling is van lusten en lasten. Wij begrijpen dat een dergelijke regeling zorgvuldig dient te worden voorbereid en uitgewerkt, maar verzoeken u toch vaart te zetten achter de realisatie ervan.

Communicatie

Met betrekking tot communicatie adviseren wij u:

1. Vermilion voor te stellen tijdig en transparant te communiceren over het winningsplan met alle betrokken partijen, inclusief bewoners, ondernemers, eigenaren en pachters in het desbetreffende gebied.

Schadeafhandeling

Ook al is de kans op schade klein, risico's zijn nooit volledig uit te sluiten, ook niet in dit geval. Wij verzoeken u zorg te dragen voor een van de mijnbouwbedrijven onafhankelijke schadeafhandelingsprocedure voor de kleine gasvelden en geen rechtsongelijkheid te creëren ten opzichte van de schade-afhandeling voortkomend uit het Groningenveld.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris

wa/coll.

, voorzitter

Afschrift aan:

- Provinciale Staten van Drenthe
- @minez.nl
- @minez.nl